

SVERIGE. KUNGL. MAJ:T

**Kuning:sen Maj:tin Armollinen
Julistus, Yhteisestä Wahingo-Walkian
Palkitsemisesta.**

Stokholmisa, Präntätty Kuningallisesa Suomalaisesa Präntisä, Wuonna
1782.
1782

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

*Handl. förordn.
1782, 11 april*

Kuning:sen Maj:tin

Armollinen

G u l i s t u s,

15/4 1782

**Yhteisellä Wahingo-Walkian
Palkitsemisella.**

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ M:tis.

SEDRHDEMSA,
Präntätty Kuningallisella Suomalaisella
Präntisä, Wnonna 1782.

SE GUSTAF Suvialan Armos-
ta, Ruotsin, Götthein ja Wen-
dein Kuningas 2c. 2c. 2c. Norr-
jan Perillinen ja Schleswig-Holsteinin
Herttua 2c.

Teenme tietäväri, että ajatellesamme sitä onnet-
tomutta, kuin Wahingo-walkian kautta on usein rasittanut Raupungei-
ta, niin hywin kuin Huoneita ja Rakennuksia Maalla, olemme Me
samalla kerta tarkasti tutkinnet millä tavalla näitä tapauksia, wahin-
got niille tavallisesti palkitan joiden omaisuus näinmuodoin on hukkaun-
dunut. Ja ehkä ne palannet, sen jälkeen kuin wahingo on ollut suurem-
bi eli vähempi, ovat nautinnet palkion, taikka ulostekoin peränan-
damisen, Tullivapauden, Bewillungein, Tammi-Kirjain, Kollektein eli
muiden senkaltaisten helpotusten kautta, jotka ovat rasittanet Stats-
wäerkkä, niin hywin kuin Waldakunnan Asuwaisia; niin ej ole kuiten-
gan wahingoitetut ja majattomat Kansaweljet, heidän onnettomudestans
sen kautta autetuksi tulleet, joka myös on ollut suurin syy siihen, ettei
tarpellinen katsando ja syyni ole tainut pidettä niiden rakennusten ylitse,
kuin, jälkeen Wahingo-walkian ylöswiedän niillä, jotka löytävät itsens
pajastetusa tilasa, ja ej taida odotta apua, joka osittain myöhän heil-
le tule, osittain myöskin, ylöskannon muodon suhten, vähendä sen
saataroan summan.

Me olemme sentähden harwainet tämän asian kaikella tavalla
tarrowittawan Meidän Armollista huolenpitoamme; ja niistä kauneista Use-
tupista, kuin tehdyt ovat, Wahingo-walkian palkitsemissä, asetettuin
Kontoierein kautta, jotka Meidän Asundo-Raupungillemme Stockholmil-
le, niin kuin myöskin yhdelle ja toiselle suuremmalle Waldakunnan Rau-
pungille erinomaisen kunnian tuottawat, ja kieldämättä sen waituttanet
ovat, että Stokholmin Raupungi, kahden raskan palon jälkeen, jälle-
muutamaman vuoden perästä, on saanut sen kaunistuksen, kuin sillä nyt
on, olemme Me ottanet sopiwan tilan, johdattayemme muita Walda-
kunnan Asuwaisia siihen samaan kuitettävään edesottamiseen. Mut-
ta niinkuin se ej ole yhtensopiwa Wahingo-walkian palkitsemisen Wär-
kin luonnon kansa, että jakaa sitä monikahdomiin vähembihin erinäi-
siin Kontoiereihin, niinmuodoin kuin ulosteot kuhungiin Kontoiiriin tu-
lisit Osamiehille sangen raskaksi, ja senkaltaisen Wäerkin pysyväisyys ja
etu, koska se on hywin perustettu, saa sitä suuremman wahiwudens jota
usi-

ustammat yhdestä itsensä siihen andavat ja kiinnittävät; Sentähden, ja ilman että liikutta ennen mainittuja isombain Waldakunnan Raupungein privilegerattuja Bahingo-walkian palkkifemisen Kontoireja, niin myöskin ilman muutosta niistä, usiamisa paikoissa Maalla, tehdysikä Palon-avun yhdistyisä, niin kauwan kuin asianomaiset tahtowat niiden woimasa pitämisen, löydämme Me erinomaisen edun niille toisille Waldakunnan Raupungeille ja Maakunnille siinä wiisisti seisowan, että nyi yhteinen Sondi eli Wara kootan wahingon palkkioxi niille, jotka walkian wahingon kärsinet owat; Kuitengin seitämme Me yhtähaawa, ettei ketän tähän pidä pakotettaman wan itseskullengin jätettämän, jos hän sitä tahtoo elikä ej.

Mutta sitte kuin Me sillä tawalla, kuin jälkenseurawainen Reglementi osotta, olemme andanet Meidän uskollisille Alamaisilleme tilan, jonga kaurta he, helppoja ulostejoja wastan, kaikkina aikoina taitawat saada Bahingo-walkian palkkioxi; niin ej mahda kukaan sitten ja sen jälkeen kuin tämä Usetus alkapi, warwota wahingon palkkifemista Ulostekoin wapauden, Raha-avun, Stammi-kirjain, Kollekein, eli muiden senkaltaisten nimein alla, joko ne sitte oliset Kruunun eli alamaisien Huonet ja Rakennukset, jotka walkian kaurta owat häwitetyxi tullet.

Se Bahingo-walkian Palkkifemisen Wärkki, jota Me, sen jälkeen kuin edelläpääin mainittu on, tahdomme tämän kaurta privilegeratta, tulee, eroiturexi toisista Bahingo-walkian Kontoireista, kutsutuxi: Yhteinen Bahingo-walkian Palkkifemisen Sondi, jonga tähden, Meidän käskymme jälkeen, on kokoon pandu, tämä pysyväisferi ojemmusnuorari ja wakuudexi, Meillä nyt wahvistettu seurawainen

Reglementi.

1:ri.

Palkkion saamisexi walkian wahingoisa ylösotetan taattawari Rakennukset Kivestä eli Vuusta, Kruunun eli Alamaisien, Raupungisa eli Maalla, Usuin-eli Ulko-Huoneet, niin hywin kuin Työ-Huoneetkin, samalla tawalla Kirkot, Akatemie-Skoulu- ja Magasin-Huoneet, ynnä muiden kansa.

Takauran pyytäjä mahta, paitxi Huone-Rakennuxia anda walkian wahingon tähden taata seinään kiinnitettyt Speilit ja sisälle-muuratur Kupar- ja Rauta-Pannut, samalla tawalla Bruteisa ja Fabrikeisa Torwet, Pyörät, Palket ja muut kappalet kuin Rakennukseen tulewat, mutta Bahingo-walkian pääalletullesa ej anna heitäns kuljetta.

Ca.

Samasta syystä mahta Kirkkoin Takauksen alla ylösotetta Altar-
taulut, Saarnatuolit, Urut, Kätkarit ja Penkit; joka myös on ymmär-
rettävä tarpeellisista kunnisturista ja sisärafennurista muissa yhteisissä
Huoneissa.

Jos huonet on taattu mualla, Ulkomaalla eli Waldakunnassa, ja
sen päälle yhtä hyvin tässä Kontoirissa haettaisiin ja saataisiin Takaus;
pitä se sama oleman mitätöin, ja se kuin Takauksen edestä maksettu on, Yhteis-
seen Bahingo-walkian Pallitsemisen Fondiin lanteaman. Niin kau-
wan kuin se Stokholmissa ja ne muut privilegeratur Bahingo-walkian
Pallitsemisen Kontoirit melwollisesti woimassa pidettän, niin ei ometa
tässä Kontoirissa taattawapi toisia, niissä Kaupungeissa olewaisia huo-
netta, kuin sekaitaisia, jotka, niinkuin suuremmat ja kallimat Rakennus-
ret, ei taida saada osaa wähemässä Takamisen- eli Pallitsemisen- Kon-
toirissa.

Maalla Asuwaiset, jotka Esseenäs owat sopinet Paloarousta,
mutta joiden Huonet ja Rakennukset owat kallimat, kuin että ne Rih-
lakunnassa Paloarou- Yhdistyksen jälkeen taitan maketta mahtawat
myös tässä Bahingo-walkia Fondissa osalliset olla, että he niimmuo-
doin mahtawat, Laillisen wärderingin jälkeen, saada maçon, wahingoin
edestä jotka käywät korkeammalle sitä, kuin heidän tule Rihlakunnassa
Paloarousta nauttia.

2:ii.

Jokainen kuin tahtoo Takausta, teke itseksingin Rakennuksen yllitse
täydellisen Kirjoituksen, joka sisällänspitä Huonen laadun, sen korkeuden,
piuden, laeuden, siain pahouden, jos kaikki eli joku osa on Kivestä
Kivistäwarkista eli Puusta, jos seinät ja muurit owat omat kaikkida
puolida, jos Kellarit owat holwilla eli hirsillä edeskatsotut, jos Tra-
put owat Kivestä ja holwatur, eli puusta, jos Katto on Kupar-
tyy- ranta-pläduilla, Kifferillä, tiilikivillä, laudoilla eli muulla puu-
warkilla, sorakivillä, turpeilla ohilla eli kahiloilla peitetty, kuinga kaikki
on woimassa pidetty, kuttä Ulko- eli Työ- huonet siihen tulee ja taat-
tawapi ylösannetan, yhtäläisesti täyden tiedonannon kanssa niistä ja kuinga
liki eli kaukana ne owat Diespihasta, ynnä Kirjoituksen kanssa, kuinga
kaukana ne huonet, jotka pitää taattaman, owat Järwestä, Wirrasta
eli muusta wihistä weden saatawasta paikasta. Samassa Kirjoitusessa
ylösotetan myös, yhdenkaldaisella tarkkaidella, mitä Takauksen Ottaja,
paitti itse Huoneita, anoo, ja, 1:sen punktin jälkeen, saa anda taata.

Tämän ylösannetan tiedon kanssa kääändäwät Kaupungin Asuwaiset
heitäns Magistratin tygö, ja Maanastajat Rihlakunnan Duomarim ty. S.
U 3

eli jos haetan wärderingeitä Bruki-rakennusten päälle, Berg-Mestarin tygö.

Raupungeisa tapahdu wärderingi kahdelta Magistratin personalda, jotka Maaherra ulosnimittä, tygökutsutuun ja wannotettuun Mur- ja Bygmestarein kansa. Maalla wärdera Kihlakunnan Duomari kahden kutsutun Lauramiehen kansa, laillista waiwan mapoa wastan, ne suurematt ja julkisemat Rakennukset; mutta halwembain huonetten wärderingin mahta hän anda Kruunu-Foudin eli Nimitmiehen, siasans, pitä.

Bruki-rakennukset wräderatan Bergmestarilda, kahden, senkaltaisia rakennuksia ymmärtäwäisen Miehen kansa, Paillista waiwan mapoa wastan niildä, jotka wärderingin anonet owat.

Wärderattaisa pitä edellämaintut Kirjoitukset niin tarkkaan tutkittaman, että Wärderingimiehet taitawat seisoa täydesä edeswastauresa kaisen sen edestä, kuin ej he ole merkitset eli ojendanet; ja itsekingin huonen päälle, ynnä muun kansa, kuin tule wärderingin alle, pitä pandaman erinäinen hinda perustusten tietäandamisella siihen.

Tonitein hinda, joiden päälle Huoneet owat raketut, ej tule näisä wärderingeisä ulospannuri.

Wärderingit Raupungeisa ylösluetan Raadi-Huonesä, Raupungin Wanhimbain eli Representantein kokouresa. Jos jollakulla silloin on sanomista, taikka kirjoitusta wastan, eli että aiwan korkiasti on arwattu, pitä senkaltaisista asianhaarains kansa wärderingi-instrumentisä merkittämän.

Kaikkisä Wärderingeisä Raupungisä ja Maalla läheterän yri Exemplari Yhteisen Bahingo-walkian Paikisemisen Foudin Direktionin tygö, hänen läpisekatsottawarens, hywäri luettawarens eli ojennettawarens, ja yri Exemplari jääpi Magistratin eli Duomarin tygö, jotka, jos Direktioni jotain merkitte eli muutta, siitä saawat osan, että senkaltaisista heidän Exemplarihins ylöskirjoitettaisin. Ja koska, Raupungein Huonetten wärderingisä tutkittaisa, paljon walaitusta saadan Karttoista, jotka osottawat Kadut, Kulmakunnat ja Tontit, ynnä numeroin kansa viimeiseri nimitettyin päällä, niin pitä Magistratin niisä Raupungeisa kusa senkaltaisia Karttoja löyry, lähettämän yhden Exemplarin niistä Direktionin tygö, eli jos ej niitä löydy, wisusti siitä murhetta pitämän, että ne walmixi tehtäisin ja sisälletäheterättäisin, lijoitengin kuin se tulee Direktionin päälle, kuinga se ennen sitä uskaldä tutkia wärderingeitä, ja edesannettuja Huoneita taattawari ylösotta.

Herras-wäelä Maalla ja Brukein Omistaisda odotame Me myös sen murhenpidon, että he Kartansins ja Brukeins, niinkuin möyskin Kyläin plitse, joisa heillä on osaa, toimittawat ja lähettawat sisälle senkaltaiset Kartat, jotka ulosmerkittewät Huonetten tilaisuden ja sian.

Jos

Jos edespäin tarpeelliseksi löyettäisiin, että lähemmin ulos-paima muodon ja perustukset wärderingehin, joiden päälle Wärfin wakuus ja pysyväisyys erinomattain tulee; pitää Direktiionin yhdesä niiden tässä jälle säpäin mainittuin Rewisorein kanssa, alamaisella tietäandamisellans siitä Meidän tygöme tuleman.

Ettei nyt alusa suuri osa taidais anoa wärderingeitä; Niin, lievi-tyxyri sekä Wärderingi-Miesten waiwasa ettei myös hakewaitsten kulutus-resa, määrämät ja julistawat Magistratit Kaupungeisa ja Duomari Maalla jongun wiisin ajan joka vuosi ensimmäisten kolmen wuotten alla, jonga ajan sisällä senkalaiset anomukset, ylösannettuun kirjoitusten kanssa pitää tapahtuman, niin että Wärderingi-Miehet sen jälkeen mahtawat taita oikiasa järjestyresä pitää usiambia wärderingeitä, toinen toisens perään, ja siis Maalla wälttä turhia edes- ja takasin-kulkemisia.

3:xi.

Ulostekoin regleramisessa eli määrämisessä Takaurin edestä, on Meidän tarkoituksemme ollut, yhdesä puolelta, ettei tehdä niitä niin helposti kuin mahdollinen on, ja toiselta puolelta laitta, ettei Wahingowalkian Palkittamisen Fondi ikänäns mahda, rahan tyhjyden tähden, puuttua welwollisutens täyttämisessä.

Nämät tarkoitukset löydämme Me parhaiten taitawan yhdistettä sillä tawalla, että Fondi, joka Ulostekoin kautta Takaurin edestä pitää kootaman, seisotetan wiisiin summaan eli 300,000 Riksdaleriin, niin ettei, sitte kuin se on koottu, wahingon palkkiot kuitengin lukemata, jotka sillä wälillä taitawat wähendä wuotisen sisälletulon, wuotiset ulosteot Takaurin edestä laffawat kaikkialta, jotka ne samat määrättyin wuotten edestä owat marannet, ja myöhemmin tulleilta Osamiehiltä, niin pian kuin he yhtäläisen ajan edestä owat marannet, mitkä heidän on tullut. Mutta jos niin suuret walkian wahingot jostus tapahduisit, ettei Fondi niin rasitettaisiin, ettei se wähenis 150,000 Riksdaleriin eli sen alle, marawat Osamiehet jälleens wuotisen ulosteon siihen asti, kuin Fondi saa endisen woimans 300,000 Riksdaleria.

Näiden perustusten jälkeen ei ole pelkoa, ettei Osamiehet tulewat korkiaan tayeraturi, eli ettei Kontoirit, Osamiesten halwan ulosteon tähden, jouturwat woimattomuren, sillä ettei edellisessä tapauksessa, maron aika sen jälkeen lyhendy, mutta jälkimäisessä pidendy.

Tämän

Tämän puolesta wahvistamme Me Bahingo-walkian palkkise-
sen Ulostori 3 ensimmäisen vuoden edestä, nimitän :

Riisihuoneista	" " " " " "	"	} Profentien muodesta si- tä arwatuista hin- nasta,
Riisivarckki-huoneista	tilinmuurin	$\frac{1}{2}$	
Kassa Riisivarckin wälillä		$\frac{3}{4}$	
Ja Puuhuoneista	" " " " " "	1	

Jongun korotuksen eli alendamisen kassa, kuin Direktionin koertelemuren
päälle tulee, niinmuodin, että koska yri huonet on erinomaisesti warijeldu
platu-tilikivi-eli stiffer-karoilla, kivi-erapuilla, kivilattioilla, rautaweil-
le kellareisa ja parwisa, ja kellarit niin kuin myöskin lähin maata sei-
sowaiset Huonen osat, eli wihit siat ovat holweilla edeskatforut, ja
Huonet maka wäljasti ja liki wettä, mahra Direktioni, sen jälkeen kuin
usiammat eli harwemmat näistä kappaleista ovat lähinä, alenda edellä-
pääm määrätyn ulosteon suuremman eli vähemmän osaan, kuitengin ei
atemari kuin $\frac{1}{2}$ osaan profenttia. Koska Huoneet jälleens owat peitettyt
puilla, ozilla eli kahiloilla, koska Puu-huoneet owat karkitertaiset, koska
Huonetten alla ei ole muuta kuin Hirsi-kellareja, koska Huoneet maka-
wat sängen ahtaasti, eli josakusa Bahingo-walkian suhten waarallifesa eli
peljättävässä paikassa, eli kaulana wedestä, eli että Huoneita on työ-sio-
ja ja toimituksia, jotka waatiwat alinomaisen walkian, ja niin edespäin,
mahra ulosteko korotetta $\frac{1}{2}$ osaan asti ja kassa profenttia.

Nämä nyt määrättyt ulostetot ei pida ikänän Jongun vuoden edestä
korotettaman, wan juoremman niin kauwan, että se summa kuin edellä-
mainittu on, sen kautta saataisiin, ja ne maretan joka woosi ennen 1:stä.
päiwää Marras-Kuusa, josta jokaisen Julipalon palkkise-
misen vuoden
assu luetan, ja niinmuodon se ensimmäinen woosi 1:stä päiwästä Mar-
ras-Kuusa tänä vuonna 1782, kaikille niille, kuin siihen aikaan täyttä-
wät, mitä Takauksen ottajan tämän Meidän Armollisen Julisturemme jälkeen,
pitä. Tämän kautta ei estetä kuitengan ketän, tämän ajan perästä ottamasta
Takausta, täyttä woosi-ulosteon maroa wastaan, ehkä ei Takaus ota alkuns
ennen kuin rahat owat tulleet sisällepantiupi. Ja niinkuin ulosteko on wahvistet-
tu ainwastans kolmeeri woodeeri niin ilmoitta Direktioni, ennen Kesä-Kuun
loppua, kolmandena vuonna, eli 1785, kuinga ulosteko on marettawa, ja
pitä sitä waarin joka woosi, siihen asti kuin edellämaitturu summa 300,000
Riksdaleria tule kooruri, ja Direktioni sen jälkeen saa ilmoitta, että la-
wiamman ulosteon kassa tulee sisällepiddettäväri.

Jos Takauksen ottaja, joka kerran, jälkeen marettun ulosteon, on
woittanut oikeuden Takauksen ei sitte mara määrätyllä ajalla edespäin
juorewata ulostekoa, mahra hän saada takaisin oikeudens ensimmäiseen Ta-
kauksen, jos hän kolmen kuukauden sisällä sen jälkeen maraa mitä on
lai-

laininlyöty, 6:den Prosentin Kaswon kansa; Mutta jos tapattu Eulspalo, ennen kuin hän on täyttänyt puuttuwaisten sisällemaxon, on wahingo hänen omans.

Se joka rakenda lisää Taattuhin Huoneisiin, ja sen päälle anoo Takauren, maraa lisän edestä Takaus- ulostekoa, niin monda vuotta, kuin hän wanhan Takaus- summan edestä on maxanut. Mutta jos Taattu Huone hävitetään ja rakennetaan uusi siaan, jonga päälle Omistaja tahto, edelläkäynnen wärderingin jälkeen, suureman Takauren, maraa hän ainoastans sen korotuksen ulostekoisa, joka vastaa sitä eroitusta kuin on sen endisen ja uuden Takaus- summan välillä. Jos hän senkaltaisen uuden rakennuksen alla rakenda Kiviistä Puu- huoneitten siaan, luetaan hänelle hywäri Takauresa Kivi- Huonen päälle, se edelläpäin Puu- Huonen päälle maxettu korkiambi prosenti.

4:xi.

Että rahat, niin pian kuin ne sisällekylkewat, mahtawat kohta tehdä hyödyllisiri, ja Warkki päästä epätiedet, vikeudenkäymiset, ja muut waarat Pääwelan ja Kaswon takaisin saamisessa; ja että sen siaan, koska tapahuneita warkian wahingoita palkittaman pitä, rahoja kohta ois käsillä, tahdomme Me tämän kautta armollisesti suoda, että nämät rahat saadan panta Meidän Riis- Gålds Direktioniin wiittä Daleria vastaan Sadalda wuodessa. Sentähden andawat Takauren ottajat rahat, kaikki Maa- Kånterihin niisa paikkakunnissa joisa he asuwat eli Waldakunnan Sääryn Bankkohon, Riis- Gålds Kontoiirin hallittawaxi, Nimen alla: Wahingo- warkian Palkitsemisen Rahat. Kånteri eli Bankko- Utestit lähetetään eli annetaan Yhtaisen Wahingo- warkian Palkitsemisen Fondin Direktionille, ja ne edelliset eli Kånteri- Utestit kelpawat, Takauren puolesta, lähimmäisestä päivästä sen postipäiwän jälkeen, koska ne itse työsä poislähetettiin; mutta ne jälkimäiset eli Bankko- Utestit siitä päivästä, koska ne Direktionille annettiin. Niin pian kuin senkaltaiset Utestit Wahingo- warkian Palkitsemisen Fondiin tulewat, jätetään ne Meidän Riis- Gålds- Fondin Direktionille, joka anda Käsitirjoituksen rahain päälle Kaswon kansa, wiisi Sadalda wuodessa, siitä päivästä kuin ne Utestit, jotka osottawat että rahat ovat sisällepandut, mainitun Direktionin edestä näytetään: Ja koska Wahingo- warkian Palkitsemisen Fondi tarwitse nostaa suurembata eli wähem- bätä osaa senkaltaisista Kruunun talten annetuista rahoista, ei pidä ylös- sanomista edelläpäin waadittaman, wan rahat anomuksen päälle ulosannettaman.

Yhden, tässä Meidän Pää-Raupungissamme istuwaisten Direktio-
nin kautta, josta on 8 Jäsendä, hallitan rahat ja toimitetaan työt kuin
tänne tulevat.

Koska niinhyywin Kruunun kuin Allamaistengin Huoneet Saattawa-
xi vastaanotetaan, ja Me ilman sitä olemme hawainet, että Haldiat jota
ka ei ole welkapäätt tiliä tekemään muiden kuin Yhteys-Kumpanein edessä,
usein ovat huolimattomat ja käyttävät sen heille uskotun Hallituksen
oman tahdon jälkeen; Sentähden löydämme Me parahaksi, että tämä
hyödyllinen Wärkki asetetaan wahvemman peräntäksannon ja tilintekemi-
sen alle, ja että Direktiionissa siis pitää oleman Kruunun Sullmähdit ja
muut senkaltaiset Jäsenet, joita Fondissa Osalliset Allamaiset walit-
tevat, nimittäin Neljä kummaastakin Klässistä. Me nimitämme siis
alinomaisiksi Kruunun Sullmähdeiksi Meidän Yli-Intendenttime, niinkuin
myös Yli-Direktorin Maamittar-Kontorissa ja puuttuwaisten siaan Kruu-
nu Sullmähdein seassa tahdomme Me uloskarsoa kaksi Jäsentä Meidän
Kammar-Bergs- eli Kommerse-Kollegiumistamme, jotka kaksi viimeiseksi
mainittua sisällesetetaan kolmeksi wuodeksi eräldä.

Me muut Neljä Direktiionin Jäsentä walitaan sillä muotoa, että
walitsemisen oikeus juoree Läänein wälillä, ordningin jälkeen Statissa eli
Walidakunnassa. Ja niinkuin kaksi heistä tulee muutettawaksi joka kolmas
vuosi, jos ei heitä wastudesta walita; niin walitte nyt ensin Upsalan ja
Stokholmin Lääni kumbikin kaksi Direktiionin Jäsentä, joista, koska ka-
xi wuotto ovat kalunet, kaksi, taikka sowingon eli arwan heittämissen jäl-
ken, menevät pois, ja kaksi jäwää vielä kolmeksi wuodeksi, josta jälken
ne kaksi wanhinda, joka kolmas vuosi hallituksen maahan panewat, ja
jos heitä jälkensä walittaisiin, luetaan ne niinkuin uudet sisälletulleet.

Sen wuoden alussa koska muutos tapahuman pitää, ano Direktio-
ni, että Maaherra ordningin eli wuoron jälkeen seurawaisessa Läänissä pi-
tä murhen kahden uuden Jäsenen walitsemisesta, josta edespäin joka kolmas
vuosi waari otetaan, mutta jos joku sia tulee awoiksi ennenkuin nämät
kolme wuotta ovat loppuun kulunet; pitää sama Lääni, joka sen posmen-
nen on nimittänyt, walitteman jongun hänen sians jälellä olewaisiksi ajaksi.

Jrtekusakin Läänissä walittewat eli sopiwaat Raupungit, yhteisenä
Maastupa päiwänä yhdestä, ja Rihlakunnat Rihlakunnan Oikeudesta yh-
destä Direktöristä, ja ne samat paikkakunnan Maaherran tygö lähättä-
wät, joka tapahuneesta waalista Direktiionille tiedon anda.

Direktöreitä walitsemaan Raupungeissa ja Maalla ei kutsuta usiam-
bia, nyt ensimmäisellä erällä, kuin niitä, joilla on Huoneita ja heittäns ylös-
fir

kirjottawat, saadarens heidän Huonens wärderatuyi ja taatuyi, ja sitte ainoastans niitä, jotka itse työtä ovat osamiehet Takaus-fondissa.

Jos walitessa eriluuloiset oltais, niin luetaan nyt ennen kuin Takauria on tapahtunut, äänden woima ja vaikutus äändäwaisten lugun jälkeen, mutta sitte kelpawat äänet ainoastans Takaus-summain jälkeen.

Direktoriyi walitan ainoastans senkaltaisia, jotka itse ovat Osamiehet Fondissa.

Ei Kruunun ei myöskän ne muut Sullmähdit nautitse Palkkisemissen Fondista jotain Palkka, ellei se, edelläkirjoitetuin perustusten jälkeen, koottu Fondi edespäin, jos suuria wakkian wahingoita hywän ajan sisällä ei tapahdu, niin karruis Raswo-rahain kokomisen, ja uurtten Osastien, eli ulostekoin kautta lisä-rakennusten edestä, että Raswo sen summan päälle, joka nousi yli 300,000 Riksdalerin, ei ainoastans ulottu Palwelewaisten palkan mayoxi ja Kontor-eppensixi, mutta myös käy korkiammalle, josa tapauressa se kuin yli on, 1600 Riksdalerin asti ja kansa wuodessa, mahta niinkuin waiwan palkkio jaetta Direktionin Jäsenden välillä; Mutta mitä joskus nousis korkiammalle, se lisätän Fondiin. Jos jälle senkaltainen liika toisella ajalla, isombain wakkian wahingoin palkkisemissen suhten, peräti katots, lakka siinä samassa Direktionin waiwan palkka, niinkuin yristäns perustettu mainitun lijan päälle.

Se tulee siis walitsewaisten päälle, että langera senkaltaisten persoonain päälle, jotka rakkaudesta Uferusta wastaan taitawat taipua ja saada tilaa, että otta hallitusta päällens ilman waiwan palkkiota, niin kauwan kuin Fondi ei ole tullut siihen woimaan, kuin edellämainittu on. Muutoin se on walitsewaisten asia, että Direktörin kansa, jonga he ovat walinet, sopia waiwan palkkiosta ja sitä mayaa.

Mutta Wärdin wälttämättömät Palwelijat nauttiwat Fondista alinomaisen wuoden palkan, nimittäin:

Assyransi Intendentti, eli senkaltainen joka ymmärtä ja taita koetella rakennuksia, ja pitää tutkiman kaikki, sekä taattawain Huonetten että Wahingo-wakkiaan wärderingit ynnä myötä seurawaisten requisitionein kansa wahingoin palkkisemissexi, ja itseksufakin tapauressa Direktionille

Kirjallisesi tiedä andaman ajaturyens	500.
Kamereri Nätingein pitämisesi ja päättämisesi	300.
Kontoirin Skrifwari Kamrerille awuyi	100.
Sekreterari, joka pitää murhetta Protokolleista ja Expeditioneista	200.
Kankelisti	100.
Waktimestari	60.

Direktioni uloskatsoo kaikki nämät Palveliat, ja ne otolliseyi ajaksi otta, konstitueraa ja Instruksioneilla warustaa.

Direktioni sopi keskenäns niistä kokous-päivistä ja hetkistä, jotta parahiten sopivat toimitusten laadun ja paljouden kanssa, sillä Direktio-
nin pitä, niin hyvin Kuning:sen Maj:in kuin muidengin Fondin Osamiesten edessä, edeswastauyensa seisonan, ej ainoastans että rahat eli warat oikein tulewat hallituyri, rättingit selvästi wiedyri, ja oikealla ajalla päättöyreen saatetuyri, mutta myöds, että päälliseyi tämä Reglementi kaikki-
sa osissa tulee täyrytyri ja jätkeneletuyri.

6:yi.

Koska Direktioni, edelläkäynnen Koetuyen jälkeen, on wastanottanut jongun Huonen taattawayi, anda Direktio-
ni sen päälle ilman jotakuta maoyä, Takaus-Kirjan, joka Maaherran kautta paikkakunnassa toimitte-
an Huonen Omistajan käsiin, ynnä sowelian Takaus-merkin kanssa, onga Huonen Omistaja taatun Huonens päälle työ ylös.

7:yi.

Miin pian kuin joku eli uusiambi Saatun Huonet Raupungeisa eli Maala, taikka peräti, eli enämäyi eli wähemmäyi osayi, wakkian kautta on tullut häwitettyri eli wahingoitetuyri, tjetäanda Omistaja eli kella se on hallittawana senkaltaista ynnä wahingon laadun kanssa Magistratille Raupungeisa, Kruunu-Foudille Maalla, eli jos wahingo on sattunut johongun Bruki-asetuyen, Wuori-Foudille, eli kusa Wuori-Foudia ej ole, lähemmäiselle muulle Wuori-palvelialle, mutta jos ej sitäkän 5. oli 6. penikulman sisällä olis saapuilla, Kruunu-Palvelioille paikkakunnassa, jossa tapauyensa Magistrati Raupungissa ja edellämainitut Krunu- eli Wuori-Palveliat Maalla, eli Brukeisa ja Wuori-wärkeisa, kohta, tygökut-
suttuin Besikningi ja Wärderingi-Miesten kanssa, paikan päällä tark-
kän tutkiwat ja ylöskirjoittawat wahingon. Jos se on kokonainen, tapah-
tu, sen taattaisa pidetyn wärderingen jälkeen, uskottawa arwaminen sen yllise kuin on palanut, ja sen yllise, kuin palon jälkeen taita olla tällä.

Wärderingi-Miehet hakewat siinä siwusa kaiken tiedon, kuin suingin taitan saata, kuinga wakkia irralle on tullut, ja wiewät jutun siitä Besikningi-Instrumentin sisälle.

Jos besikningi ja wärderingi wahingon yllise Brukeisa ja Wuori-wärkeisa ei ole pidetty Wuori-wan muilta Krunun-Palvelioilta, lähete-
tän se Bergmestarin peräänkatsottawayi ja häneldä Maherran tygö
paikka-

paikkakunnassa, mutta muutoin jätetään kaikki senkaltaiset Besikningi- ja Wårderingi- Instrumentit suoraan Maaherran tykö, joka ne lähettää Direktionin tykö; että ne siellä ensin Assyransi- Intendentillä ja sitte Direktionilla paremmin tutkittaisiin ja koeteldaisiin.

Jos ei jotakuta tietoa olis saatu, kuinga wakkia on pääsnyt, eli jos myöskin enäämin eli vähemin warmaa johdatusta tydyis, kuka wahingoon on syypä, ainoastans ettei huonen omistaja todistettawasti siinä ole ollut osallinen, ei mahda wahingon palkkiesemistä sisällepiddettä, wan pitää sen, joka wahingon kärsinyt on, saaman mitä hänen tulee; Direktionille ja Takaus-Fondille kuitengin jätetty, että, jos se niin hywäri tydytäs, wakkian huolimattoman eli ehdollisen päästämisen tähden, laillisesti tyköpuhurella sitä, jonga he siihen luulewat syypään olewan.

Mutta jos Huonen Omistajata vastaan niin rasittawaisia asianhaaroja syndy, että händä pitää edeswastauzeen haastettaman taikka niinkuin itse syy palohon, eli niinkuin se, joka on andanut huoneen katot ja wakkian siat niin häwitä, että wakkian wahingo sen kautta on tapahtunut, niin pitää sitä kohdastans ja ennen kuin wahingo palkitaan, Direktionin toimituksen jälkeen, tutkittaman ja duomitaman Kännäri- eli Raastupa-Oikeusdefa Kaupungissa, ja pidettävässä Wäli-Käräjässä Maalla. Jos se, jonga päälle kannetaan, duomitaa wapari, mahta hän, ehkä Direktioni annais asian edemmäri käyda, palkkions ulossaada, kuitengin takausta vastaan siihen asti että asia tulee päätettyi.

Jos kirjoitus ja wårderingi olis niin puuttuwainen ja wiallinen, ettei taikka Direktioni eikä Huonen-Omistaja siihen tydyis, pitää kyllä wielä yri syyni ja wårderingi muiden päälleluotettawain Wårderingi Miesten kautta wiipymätä ja wuorosans tapahtuman; Mutta yhtä hywin maya Direktioni kohta ulos puolen siitä palkkiosta kuin edellisessä wårderingissä seisoo, ja mitä Hänen, joka wakkian wahingon kärsinyt on, enäämin tulee nautita, se pidetään sisällä siihen asti kuin se uusi wårderingi juotu sisälle ja koetelluyri tulee.

Ulosannettawat wahingon palkkiot lähettää Direktioni Maaherran tykö, jonga luonna se, jolle wahingo on tapahtunut, saa ulosotta ja qwitterata mayon.

Koska taattu Huonet on palanut, eli palon kautta wahingoitettu, ja se jälleens tule ylösrafetuyri ja tilaan aseretuyri, ja welhollisen besikningin ja wårderingin kautta on todistettu, että Huonet on yhtä hywässä tilassa kuin koska se otettiin vastaan taattawari, nautti Huonen Omistaja sen endisen takauksen hywärens; mutta jos se uusi Huonet löydetään haltwemmari, vähennetään proportionissa Takaus-summa sen jälkeen, joka jälleens enännetään, kuitengin proportioneratun lisämisen kanssa ulos

teoisa, jos Kallimbi Huonet palanen siaan ylösroketan, ellei niin ole että Kiwi-huone raketan palannen Puu-huonen siaan, josta tapauksesa Huonen-Omistaja ei ainoastans nauti, kolmannen punktin jälkeen, lisämitä ulosluettais, hyväksens sen ennen menetun korkeamman prosentin Puu-huonen edestä, wan myös sen edestä mitä sen ylitse, niinkuin lisä suuremman takauyen tähden, wigit wuodet menetettaman pidäis, yhden wuoden peräti wapaasti, ilman ulosteksa.

8:xi.

Touko-Kuusa joka wuosi pitää rewiderattaman eli läpitselätsöttämän edelläkäywäisen wuoden hallitus ja rätingit, jonga tähden Protokollat ja Rätingit estämätä ja edeswastauyen hastolla pitää Maalis-Kuun lopusa olemtan walmit, puhtari kirjoitetut, päätöpeen saadetut ja yhten sidotut. Jos muutamat postit asianhaaran suhten ei olis kyllä selitetyt, niin ei mahda Rätingi-Kirjan Päätös sen tähden wiioydetä, wan taitawat senkaltaiset postit kirjoitetta erinäisen meiningin kansa linian sisällä ja balanseratta; ja niinmuodoin kuin nyt etenkirjoitetun ajan sisällä kaikki tämä, joka Kamererarin murhenpidon päälle tulee, wellisefesti häneldä täytetän, suudan hänelle, ilman patkkaa, hyväteori Wiisikymmendä Riksdal. Spesie, kuin hän saa ylöskanda, niin pian kuin Rätingi-Kirja on rewiderattu eli läpitselätsöttu ja oikiari löyetty.

Rewisforein luku on aiwan niinkuin Direktöreigin, Rahderan; ja saman perustuxen puolesta, kuin Me olemme ulosnimitänet Neljä Direktöriä, tahdomme Me myös, Direktiönin alamaisen anomuxen jälkeen joka wuosi, Armosa uloskatsoa itsekuhungin Rewisioriin Neljä Rewisoria.

Mitä Neljän toisten Rewisforein walitsemiseen tulee, niin hawaitsemme Me, että se walitsemisen muoto, jonga kautta Direktörit joka kolmas wuosi asetetan, langeis sangen raskari, että joka wuosi, Rewisforeja asetettaisa, seurata. Sentähden olemme Me, asianomaisten walitsemisen oikeuden rikkomata, löytänet sen wali-tien, että niinkuin epäilemätä Stokholmisa aina on monda Takaus-Fondisa Osamiestä, taikka ne, jotka asuwat tässä Kaupungisa ja joilla on taatut Huonet muissa paikoisa, taikka Waeldawaiset erinäisistä Maan paikoista, ja niiden seasa myöskin Kauppariehiä muista Kaupungeista, kuin myös Rauta-Rontoirin Rewisorit, jotka jälkimmäiset joka wuosi Touko-Kuusa tänne kokounduwar; Niinkutsuu Direktiöni kokohon, kolmen erittäin Sanoma-Kirjoisa tapahunen julistuxen jälkeen, kaikki tässä Kaupungisa olewaiset Intereffitit siihen päiwään, kuin Rewisiori on alottettawa, walitsemaan neljä Rewisoria, jotka yhdessä Kruunun Rewisforein kansa edesottawat
ja

ja täyttävät Revisionin työn; Jusekungiin Osamiehen mallasa seis-
ilman sitä, että olla Revisionissa läsnä ja otta Wärfistä, sen hallituse-
sta ja vätingeistä kaiken sen tiedon kuin hän tahto, niin myös, jos
hän sitä suvaitse, anda kirjoitta muistutusturians Protokollaan. Samal-
la tavalla mahtawat poisolewaiset Osamiehet, jos heillä on jotain mu-
stuttamista eli hyödyllistä neuvoittawata, tutkittawari Revisionin pääl-
läseisöitä sisälletähettä ja nimens welwollisesti sen alle kirjoitta.

Päätetyn Revisionin työn jälkeen, ja sitte kuin Direktioni siitä
on saanut osan, lähetetän yri Exemplari jokaiselle Maahervalle, jonga
työnä Väänin asuwaiset sen sisällepidoista wapasti tiedon saawat, ja il-
man sitä pitä Kruunun-Revisionein tekemän Meille alamaisen Ju-
tun kuinga Revisioni on löytännyt ja misä tilasa Wärfki on.

Jos Revisionin muistutukset Direktionia eli sen Jäseniä wastan owat
sitä laadusta, että Duomarin niihin pitä sattuman, lähetetän koskettu
asia Justitie-Kanslärille, joka käske niitä welwollisesti uloswietä, ja
lähimäisen Revisionin Protokollaan kirjoitetan kuinga niiden kansa käy-
nyt on, jonga kautta Osamiehet saawat täydellisen tiedon, kuinga
Wärfin tarpeista murhetta pidetän.

Jos Revisorit löytävät Reglementissä jotain parandamista ja mu-
stuttamista tarpellisexi, kokounduwat he Direktionin kansa yhteisesti neu-
wottelemaan, ja jos asia on suuremasta painosta, kaikkein täällä ole-
waisten Osamiesten kansa, jotka wihdoin ylösandawat ajatuksens siitä,
että Me sen Armosa koettelisimme. Kuitengin ej mahda Revisorit ja
Direktioni, ellei sy ole sitä suurempi, herättä kysymystä Reglementistä,
ja ej jossus alamaisudesta anoa muutosta siinä, ellei suurin osa Direk-
tionin Jäsenistä, Revisoreista ja läsnä olewaisista Osamiehistä, löydä
sitä anomusta tarpellisexi.

9:xi.

Jos Takaus- eli Wahingon palkittamisen- asioisa joku senkaltainen
eriluuloisuus ylöstulee Direktionin ja sen wäillä, joka anoo Takausta
eli wahingon palkkiota, ettei he siitä keskenäns sopia taida, walitkon
he molemmin puolin kapi hywä Miestä ja yhdesä sen wiidennen, jotka
andawat asiasta Päätöyrens, josa muutosta ej mahda haetta; mutta jos
kysymys siinä ylöstulee wäaristä ylösannoista, eli muusta, rikoyen eli
petoyen alaisesta asiasta, koetellan asia tawallisilda Duomareilda.

Jos jongun Direktionin Jäsenen eli Palwelian päälle kannetan,
senkaltaisten Wiran wikain tähden, jotka laillisesti owat nuhdeldawat;
ylösotetan ja päätetän asia, mitä edellisin eli Direktionin Jäseniin tu-
lee

www.books2ebooks.eu